Sobota, 6 marca 1948

REDAKCJA
i ADMINISTRACJA:
Kraków, Rynek Główny 36
Telefony redakcji: 150-33; 505-16; — Telefon administracji 587-60; — wewn. 26
Sekretariat redakcji - czynny w godzinach 10—12, 16—18
Administracja czynna w godz. od 9—16, w soboty od 9—15

Dziś 8 stron

Cena 3 zł

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

Nr 65 — Kraków — Rok 57

ZSRR zwraca USA statki

TOKIO (SAP) — Dwa statki-cysterny, wypożyczone w czasie wojny Związkowi Radzieckiemu w ramach ustawy „Lend and Lease" przez Stany Zjednoczone zostały wczoraj zwrócone przez władze radzieckie w Jokohamie.

Pozostałe jeszcze w użytkowaniu ZSRR statki w liczbie 4 zostaną zwrócone przed 15 marca. Poprzednio nastąpiło przekazanie dwóch statków-cystern w porcie Hong-Kong.

Akt dobrego sąsiedztwa

Propozycje ZSRR wobec Finlandii

mają na celu wzmocnienie pokoju

„Izwiestia" o zamierzonym pakcie radziecko-fińskim

MOSKWA (PAP) — Komentując propozycję radziecką wobec Finlandii o zawarciu radziecko-fińskiego paktu przyjaźni, współpracy i pomocy wzajemnej, obserwator międzynarodowy dziennika „Izwiestia" pisze:

„Demokratyczna opinia publiczna i prasa **Finlandii przyjęły z aprobatą propozycję Związku Radzieckiego gdyż propozycja ta odpowiada podstawowym interesom obu państw, zainteresowanych w konsolidacji stosunków dobrego sąsiedztwa oraz w zapewnieniu trwałego pokoju i bezpieczeństwa w Europie.** Jak wskazują niedawno doświadczenia historyczne, wrogi stosunek do mocarstwa radzieckiego, narzucany Finlandii przez dawne reakcyjne koła rządzące, pozbawiał ją niepodległości narodowej i **przekształcał Finlandię w narzędzie agresorów zagranicznych.** Stosunki między Związkiem Radzieckim a Finlandią po zawarciu zawieszenia broni, a następnie traktatu pokojowego nie mogły nie przekonać społeczeństwa fińskiego, że tylko polityka przyjaźni ze Związkiem Radzieckim może zabezpieczyć Finlandii jej niepodległość narodową i suwerenność państwową.

Obecnie gdy reakcja międzynarodowa usiłuje przywrócić militaryzm niemiecki, zupełnie [illegible] demokratycznych do powzięcia takich środków, **by nie dopuścić do powtórzenia się agresji ze strony Niemiec, lub też ze strony tych, którzy zjednoczą się z Niemcami w usiłowaniach naruszenia pokoju i bezpieczeństwa w Europie.**

Zawieranie przez Związek Radziecki paktów przyjaźni, współpracy i wzajemnej pomocy z [illegible] **rządu radzieckiego o pokój i bezpieczeństwo narodów europejskich.** Toteż wszyscy uczciwi zwolennicy pokoju przyjęli propozycję radziecką pod adresem Finlandii jako **nowy krok na drodze do wzmocnienia pokoju po ostatniej wojnie, jako akt zaufania wielkiego mocarstwa radzieckiego w stosunku do państw, które przed kilku zaledwie laty znajdowały się z nim w stanie wojny.**

Jednakże propozycja radziecka — jak należało tego oczekiwać — wywołała nową falę oszczerstw wśród jawnych i tajnych podżegaczy wojennych przeciwników współpracy międzynarodowej, amatorów ingerencji w sprawy wewnętrzne państw niepodległych".

Światowa Federacja Zw. Zaw. przeciw masowym mordom patriotów w Grecji

NOWY JORK — **Sekretarz generalny Światowej Federacji Związków Zawodowych Louis Saillant przesłał do ONZ telegram, wzywający do podjęcia kroków w celu położenia kresu egzekucjom patriotów greckich przez rząd Sofulisa.**

„Światowa Federacja Związków Zawodowych — stwierdza telegram — protestuje przeciwko egzekucjom dokonywanym przez rząd ateński na demokratach greckich. Światowa Federacja Związków Zawodowych wzywa Organizację Narodów Zjednoczonych do podjęcia interwencji dla uratowania życia uwięzionych, którym grozi śmierć".

Naród czeski zdaje sobie sprawę:

„Niemcy są naszym odwiecznym wrogiem"

oświadczył min. Masaryk oficerom armii czechosłowackiej

PRAGA. (PAP) — „Niemcy są naszym odwiecznym wrogiem" — powiedział minister spraw zagranicznych Jan Masaryk, zwracając się do oficerów armii czechosłowackiej w obecności ministra obrony narodowej generała Ludwika Svobody i generała Bohumila Boska, szefa sztabu generalnego na zebraniu, odbytym w nocy ubiegłej w Pradze.

„Niemcy — oświadczył minister — są naszym problemem politycznym. Bylibyśmy szczęśliwi, widząc zjednoczone Niemcy jako część europejskiej społeczności narodów. Naszą gwarancją jest sojusz ze Związkiem Radzieckim i nasze miejsce jest u boku Związku Radzieckiego. Czechosłowacja musi poświęcić wszystkie swe wysiłki, by zapobiec ponownemu atakowi ze strony Niemiec. Wzdłuż naszych granic znajduje się 2 miliony fanatycznych wrogów."

Związek Radziecki — jak **podkreślił minister — jest w pełni uprawniony do żądania odszkodowań. To** [illegible] dotyczy Czechosłowacji. Ci, którzy twierdzą, że **Niemcy nie mogą płacić, nie mówią prawdy.**

Minister określił ostatnie wydarzenia polityczne w Czechosłowacji jako bezkrwawą rewolucję. „Wiedziałem, gdzie jest moje miejsce — u boku ludu czeskiego i ludu słowackiego, które kocham. Gdy słyszę, jak ludzie mówią o zorganizowaniu oporu zagranicą, śmieję się w duchu."

Kończąc, minister Masaryk **stwierdził, że jest przekonany, iż nigdy nie** zobaczy jeszcze jednej wojny.

Tow. Drobner odznaczony Medalem Kościuszkowskim

KRAKÓW — Przewodniczący WK PPS w Krakowie tow. dr. Bolesław Drobner został odznaczony Medalem Kościuszkowskim przez Gł. Komitet Wykonawczy Obchodu Roku Kościuszkowskiego.

Tysiące dolarów na akcję szpiegowską

Awanturnicze wyprawy agentów Andersa

Szpiedzy w ministerstwach przekazywali poufne wiadomości

WARSZAWA — Na piątkowej rozprawie w Rejonowym Sądzie Wojskowym w Warszawie zeznawała na dal osk. Szelągowska. Pilecki zapoznał ją z Różyckim, urzędnikiem Ministerstwa Żeglugi i Handlu Zagranicznego oraz Sieradzkim, urzędnikiem kuratorium szkolnego w Warszawie. Obaj dostarczali Pileckiemu i Szelągowskiej informacji wywiadowczych z terenu swojej pracy. Materiały te przepisywane następnie przez oskarżoną na maszynie, czytywał Szturm de Sztrem oraz ks. Czajkowski.

W odpowiedzi na pytania Sądu i prokuratora Szelągowska stwierdziła, iż *doskonale zdawała sobie sprawę z charakteru swojej pracy.*

Z kolei sąd przystąpił do przesłuchiwania Tadeusza Płużańskiego, który przyznał się, iż był agentem wywiadu Andersa oraz pobrał za swoją działalność 390 dolarów tytułem wynagrodzenia. W dniu 20 stycznia 1946 r. Płużański przekroczył nielegalnie granicę Czechosłowacką w pobliżu Szklarskiej Poręby i przez Pragę dostał się do Pilzna, gdzie aresztowała go policja czeska. Przez kilkanaście dni przebywał w więzieniu w Pradze, a następnie w obozie internowanych, skąd uciekł i przedostał się do Bawarii, stamtąd udał się do Ankony. Ponieważ jednakże przy aresztowaniu w Czechosłowacji zniszczył meldunek Pileckiego, w sztabie 2. korpusu odniesiono się do niego z nieufnością.

Płużańskiego poddano w 2. oddziale korpusu śledztwu, które trwało kilka tygodni. Gdy stwierdzono, że przybył on istotnie z polecenia Pileckiego, Płużański został skierowany do mjra Zbrowskiego z biura planowania. Tam przedstawiono mu Jadwigę Mierzejewską, która posiadała stopień kapitana i oświadczono mu, iż pojedzie z nią do kraju jako jej podkomendny. Przed wyjazdem mjr. Zbrowski wręczył Płużańskiemu walizkę, w której było wklejone 4.180 dolarów z czego 580 przeznaczono na wynagrodzenie dla Pileckiego. Prócz tego oskarżony otrzymał klucz, w którym umieszczono miniaturę instrukcji wywiadowczej. Walizkę oraz klucz oskarżony miał w kraju oddać Jadwidze.

Za dwa tygodnie pakt bloku zachodniego?

BRUKSELA. — Konferencja pięciu państw w sprawie **stworzenia bloku** zachodniego **została wczoraj odłożona na 24 godziny z powodu nieprzybycia ekspertów brytyjskich i kanadyjskich, których zatrzymała na Morzu Północnym gęsta mgła.**

O przebiegu dotychczasowych obrad nie wydano żadnego komunikatu, jednakże źródła holenderskie twierdzą, że konferencja zakończy się w przyszły czwartek, a pakt pięciu państw zostanie podpisany w ciągu dwóch tygodni.

Prowokacje amerykańskie na Dalekim Wschodzie

Samoloty USA „trenują" na Morzu Żółtym

Utrudnianie żeglugi radzieckiej

MOSKWA (SAP). — Radzieckie [illegible] spraw zagranicznych przekazało drugą z kolei notę do rządu USA, **protestując przeciwko pogwałceniu wolności żeglugi handlowej na Morzu Żółtym i Japońskim.**

W nocie radzieckiej stwierdza się, że samoloty amerykańskie w dalszym ciągu dopuszczają się pogwałcenia wolności żeglugi handlowej. Samoloty amerykańskie przeprowadzają obserwację statków radzieckich, przelatując nisko nad pokładami oraz stosują loty koszące i pi[illegible].

Pierwsza nota radziecka w tej sprawie była przekazana ambasadzie amerykańskiej w Moskwie w dniu 30 stycznia br. **Rząd Radziecki domaga się natychmiastowego podjęcia przez rząd amerykański odpowiednich kroków celem zaprzestania tych praktyk.**

Rząd amerykański dotychczas nie odpowiedział jeszcze na pierwszą notę radziecką. A władze radzieckie otrzymały wiadomości o nowych pogwałceniach wolności żeglugi handlowej przez samoloty amerykańskie na Dalekim Wschodzie.

Reorganizacja partii socjal-demokratycznej w Czechosłowacji

PRAGA. (PAP) — Specjalny komitet partii socjal - demokratycznej pod przewodnictwem Bohumila Lauszmana postanowił wykluczyć z partii 10 posłów socjal - demokratycznych do zgromadzenia narodowego i wezwać ich, by zrezygnowali z mandatu poselskiego. Są to, m. in. Vaclav Majer, b. minister aprowizacji, przywódca prawego skrzydła partii, Blazej Vilim, sekretarz generalny partii i dr. Vilem Bernard, partyjny referent spraw zagranicznych. Nowym sekretarzem generalnym został mianowany Jaroslav Lindauer.

Jak donosi „Pravo Lidu", František Nemec, poseł czechosłowacki w Kanadzie, który zrezygnował niedawno ze swego stanowiska, został również wykluczony z partii.

Min. Olszewski nowym ambasadorem R. P. w Pradze

WARSZAWA — **Nowy ambasador R. P. w Pradze Józef Olszewski wyjechał wczoraj z Warszawy do stolicy Czechosłowacji, celem objęcia swego stanowiska.**

Dania powinna liczyć na własne siły

KOPENHAGA (SAP). — Dziennik „Heimdale" zamieszcza pod tytułem „Nie polegać na planie Marshalla" streszczenie przemówienia ministra handlu Kraga. Poruszając sprawy gospodarcze i aprowizacyjne, pisze gazeta, minister m. in. podkreślił, **że sytuacja gospodarcza Danii powinna się rozpatrywać na tle ogólnej sytuacji niepewności jaka panuje na całym świecie.** Co się tyczy planu Marshalla musimy odczekać jak ta sprawa zostanie rozstrzygnięta w USA. Jeżeli Kongres nie przyjmie tego planu na wiosnę, to jest rzeczą wątpliwą czy się on w ogóle da zrealizować bo do tego czasu zacznie się już kampania przedwyborcza w USA, która wszelkie inne problemy zepchnie na dalszy plan. A wobec tego — zakończył Krag — Dania powinna opracować swoje plany gospodarcze na rok 1948 **niezależnie od planu Marshalla na który — moim zdaniem — nie możemy** [illegible]

Zięć prez. Roosevelta przybył do Warszawy

WARSZAWA. (SAP) — W piątek dnia 5 marca przybył do Warszawy John Boettiger, wydawca i redaktor naczelny Ericsona Temis. Pobyt dr John Boettiger w Polsce potrwa około 2 tygodni. Zwiedzi on Ziemie Zachodnie, Wybrzeże oraz większe ośrodki przemysłowe.

Mr. John Boettiger jest zięciem b. prezydenta Ameryki Roosevelta.

Kwapień wygrał 18-kę

ZAKOPANE (tel. wł.) — Wczoraj odbył się bieg narciarski na 18 km. przy pięknej pogodzie i doskonałych warunkach narciarskich.

W biegu startowało 34 zawodników, ukończyło konkurencję 31. W kolumnie 12 zawodników zakopiańskich, doszedł się jako jedyny przedstawiciel innych okręgów Dąbrowski (SKN Katowice), który zajął 6 miejsce. Klasyfikacja biegu przedstawia się następująco: **1) Kwapień T. (SN Wisła Zakopane) 1.13.25; 2) Krzeptowski J. (SNPTT Zak.) 1.16.51,6; 3) Bukowski St. (SN Wisła Zak.) 1.18.26; 4) Dziedzic St. (HKN Zak.) 1.20.17; 5) Sitarz (SN Wisła Zak.) 1.20.28.**

Na tydzień skoków narciarskich w Planicy (Jugosławia) zaproszonych zostało trzech narciarzy polskich: Kula Jan, Kozak Tad. i Samek - Gąsienica. PZN przyjął zaproszenie i wyżej wymienieni **narciarze wyjadą do Jugosławii po zakończeniu zawodów** [illegible]

Tow. Cyrankiewicz zwiedza Bibliotekę Narodową

WARSZAWA. — W dniu 4 marca br. członkowie Sejmowej Komisji Kultury i Sztuki wraz z tow. premierem Cyrankiewiczem i wicepremierem tow. Jabłońskim zwiedzili Bibliotekę Narodową w Warszawie, celem zaznajomienia się z jej zasobami i potrzebami.

Goście zwiedzili wystawę, która obrazuje cenniejsze zbiory Biblioteki z zakresu rękopisów, począwszy od X wieku aż do rękopisów Sienkiewicza, Prusa i Berenta. Wystawa zawiera również starodruki od początku drukarstwa europejskiego po koniec XVIII wieku, pierwsze wydania romantyków polskich z ich dedykacjami. Dalej znajdują się na wystawie ryciny, głównie z XVIII w. oraz mapy od najdawniejszych aż po czasy obecne. Wszystkie eksponaty, pokazane na tej wystawie, dotyczą Polski.

Tow. Cyrankiewicz wpisał się do księgi pamiątkowej następującymi słowami.

„Biblioteka Narodowa powinna jak najszybciej znaleźć odpowiednie pomieszczenie. Jest to ważne nie tylko dla właściwej ochrony zbiorów, ale także dla wykonania przez Bibliotekę swoich zadań społecznych, polegających na udostępnieniu całego dorobku kultury polskiej wszystkim kształcącym się".

Czeskie barki na Odrze

WARSZAWA. — Na podstawie umowy polsko - czechosłowackiej Czechosłowacja przerzuci 30 tys. ton barek z rzeki Łaby na Odrę, rezygnując z portu w Hamburgu na rzecz Szczecina.

Umożliwi to Czechosłowacji szybszy i tańszy przewóz rudy, nabywanej w Szwecji. W drodze powrotnej to znaczy w dół Odry, holowniki czechosłowackie będą transportować polski węgiel.

Olbrzymi wzrost produkcji stali w ZSRR

MOSKWA. (PAP) — Jak wynika z danych, opublikowanych przez ministerstwo przemysłu hutniczego, w ciągu ubiegłych 2 miesięcy roku bieżącego, dzienna produkcja surówki w ZSRR wzrosła w porównaniu z takim samym okresem roku 1947 o 40 proc., stali — o 44 proc., walcówki — o 50 proc., koksu — o 33 proc., zaś wydobycie rudy żelaznej — o 57 proc.

Ogólnokrajowy plan produkcji surówki w lutym b. r. wykonany został w przeszło 103 proc., stali — w 105 proc., walcówki — w 106 proc., zaś rudy żelaznej w przeszło 107 proc.

Wydobycie nafty wzrosło o 37 proc. w ZSRR

MOSKWA. (PAP) — Ministerstwo przemysłu naftowego wschodnich okręgów ZSRR podało do wiadomości, iż plan wydobycia ropy naftowej w lutym b. r. wykonany został z nadwyżką, przy czym w porównaniu z lutym roku ub. wzrost wydobycia wyniósł 37,8 proc.

Zbrojna wizyta w portach tureckich

ANKARA (SAP) — Dziennik „Herzun" podaje, że dnia 16 marca przybędą do Turcji wojenne okręty brytyjskie i amerykańskie. Okręty te, wśród których znajduje się lotniskowiec „Midway" odwiedzą porty w Smyrnie i Stambule.

Zwycięstwo robotników nad przemysłowcami włoskimi

RZYM. (SAP) — Utworzony przez Front Demokratyczny komitet obrony produkcji zmusił przemysłowców do uznania tez Frontu. Obie strony zawarły układ zgodnie z którym w ciągu dwóch miesięcy żaden robotnik nie zostanie zwolniony z zakładów [illegible]

Hiszpania zbrojownią faszyzmu

Sensacyjne dokumenty, których USA nie chcą opublikować

WASZYNGTON (TELEPRESS) — Departament Stanu USA posiada 8.000 dokumentów, obrazujących rolę frankistowskiej Hiszpanii w drugiej wojnie światowej, zebranych przez wywiad armii i marynarki USA.

Obecnie postanowiono, że dokumenty te, które silnie obciążyłyby faszystowską Hiszpanię, gdyby były wydane ONZ-owi w czasie dyskusji nad sprawą Hiszpanii — nie zostaną nigdy opublikowane.

Czołowi twórcy amerykańskiej polityki uważają, że publikacja tych wywołałaby zamęt w amerykańskiej opinii publicznej.

[illegible]

mentach, tak jak Departament Sprawiedliwości „zapomniał" o raportach Regge'a, dotyczących współpracy między amerykańskimi przemysłowcami, politykami i kongresmenami a hitlerowcami.

Wspomniane dokumenty dotyczą następujących faktów: niemieccy naukowcy przeprowadzili badania i doświadczenia z bombami V na terenie Hiszpanii, za wiedzą i przy współpracy generała Franco. Kartele, w rodzaju I. G. Farben, działając pod różnymi firmami, uczestniczyły i nadal biorą udział w kontroli nad hiszpańskim przemysłem. Setki niemieckich naukowców pracowało i nadal pracują w hiszpańskich laboratoriach, przy czym wyniki ich badań znajdują się w posiadaniu hiszpańskiego rządu. Podczas wojny hiszpańska marynarka handlowa spełniała rolę oczu i uszu dla niemieckich łodzi podwodnych, działających na przestrzeni Morza Karaibskiego i południowego Atlantyku, przy tym hiszpańskie okręty handlowe trudniły się szmuglem agentów gestapo do zachodniej półkuli. Hiszpania zezwoliła Niemcom na budowę bazy lotniczej na wyspie Minorce. Podczas wojny hiszpańscy dyplomaci działali w charakterze łączników pomiędzy hitlerowskimi i włoskimi politykami, a ich przyjaciółmi w Argentynie, Boliwii i Brazylii. Hiszpańscy dyplomaci chętnie podejmowali się szpiegostwa w zachodniej półkuli na rzecz Niemiec. Obecnie *przynajmniej 40.000 hitlerowców posiada hiszpańskie paszporty, które* im umożliwiają poruszanie się po świecie.

Jednocześnie trzej hiszpańscy bankierzy znajdują się w drodze do USA, gdzie mają spotkać się z tamtejszymi bankierami, dla przeprowadzenia rokowań o pożyczkę.

Korespondent Telepressu dowiaduje się również, że Stany Zjednoczone zgodziły się odmrozić hiszpańskie aktywa dolarowe w Ameryce. Hiszpania w zamian za to zgadza się, by z zapasów niemieckiego złota, ukrytych obecnie na terenie Hiszpanii, utworzyć wspólny amerykańsko - hiszpański fundusz.

Bilans terroru w Grecji

zbiorowa tragedia ludności

PARYŻ. (PAP) — Omawiając ostatnie morderstwa, dokonane w obozie koncentracyjnym w Makronisos, agencja Elefteri Ellada zestawia następujący bilans terroru rządu ateńskiego w Grecji, oraz interwencji anglo - amerykańskich:

1) Od grudnia 1944 r., t. j. od momentu interwencji angielskiej, ludność cywilna poniosła straty w wysokości 50 tysięcy zabitych.

2) 400 tysięcy patriotów greckich zostało uwięzionych i deportowanych w ciągu trzech lat.

3) 10 tysięcy patriotów greckich zostało zamordowanych przez policję, żandarmerię i bandy na żołdzie rządu ateńskiego.

4) 2 tysiące uczestników ruchu oporu przeciwko narodowym socjalistom niemieckim zostało skazanych na śmierć przez ateńskie sądy wojenne.

MOSKWA. — Agencja Tass, powołując się na dobrze poinformowane źródła, donosi, że rząd grecki postanowił zlikwidować 400 uczestników ruchu oporu, bezprawnie skazanych za udział w zamieszkach grudniowych w roku 1944, oraz za udział w walkach z niemieckim okupantem.

Manifest Frontu Ludowego przed wyborami w Rumunii

BUKARESZT. (PAP) — Dnia 4 [illegible] został ogłoszony manifest wyborczy Demokratycznego Frontu Ludowego w Rumunii. W skład Frontu wchodzą 4 demokratyczne ugrupowania polityczne, które w oparciu o wspólny program zgłoszą do wyboru jedną listę. Ogłoszenie manifestu należy uważać za oficjalne rozpoczęcie kampanii wyborczej.

Spadek wydobycia węgla w Wielkiej Brytanii

LONDYN. — Z opublikowanych cyfr statystycznych, dotyczących wydobycia węgla, wynika, że ostatnio nastąpił w Wielkiej Brytanii spadek wydobycia węgla. W ciągu lutego zanotowano w każdym tygodniu spadek o 40.800 ton. Jedną z przyczyn tego zjawiska, jest zmniejszenie się wydajności pracy górnika brytyjskiego.

Zajścia na Sycylii

RZYM. — Z Nicosia (Sycylia) donoszą, że 7 policjantów i 4 strajkujących górników zostało rannych podczas starcia, które wywiązało się w chwili, gdy policja otworzyła ogień w obronie kilkunastu łamistrajków.

Koniec Kolonii

Antyanglosaskie demonstracje w Guatemali

GUATEMALA (SAP) — Przed siedzibą poselstwa Wielkiej Brytanii w Santiago di Guatemala odbyła się burzliwa demonstracja 10 tys. tłumu. Demonstranci zebrali się przed pałacem prezydenta, dr. Juan Jose Arevalo, niosąc transparenty i wznosząc okrzyki: „Ameryka dla Amerykanów", „Precz z Wielką Brytanią", „Beliza jest nasza." Prezydent i członkowie rządu pozdrawiali manifestantów z balkonu.

Prezydent Guatemali, przemawiając do manifestantów, oświadczył, że na najbliższej konferencji państw południowo-amerykańskich postawi żądanie, aby wszystkie europejskie kolonie w Ameryce zostały zniesione. Będzie to sprecyzowanie żądań nie tylko Guatemali w stosunku do brytyjskiego Hondurasu, ale także żądań innych państw południowej Ameryki.

Wszystkim brytyjskim korespondentom prasowym w Guatemali odmówiono prawa do korzystania z kabli telefonicznych i telegraficznych.

Czołowi pisarze wyjeżdżają do chłopów

WARSZAWA. — W ciągu marca br. kilkudziesięciu czołowych pisarzy polskich, wybranych ze wszystkich ośrodków pisarskich, uda się do rozmaitych wsi na kilkudniowy pobyt.

Celem tych wyjazdów będzie zorganizowanie w najbardziej oddalonych zakątkach kraju wieczorów literackich i dyskusyjnych, a przede wszystkim zorientowanie się w stanie i potrzebach czytelnictwa wiejskiego. W bezpośrednich rozmowach, przeprowadzonych z ludnością wiejską literaci polscy będą mogli przekonać się co wieś czyta i jakiej literatury najbardziej pożąda, oraz jaki jest stosunek wiejskich odbiorców do książek danego autora.

[illegible]

W grupie 40—50 pisarzy, którzy udadzą się w pierwszej turze na wieś, znajdują się m. in. nazwiska Iwaszkiewicza, Nałkowskiej, Ewy Szelburg-Zarembiny, Poli Gojawiczyńskiej, Andrzejewskiego, Brezy, Wyki, Kruczkowskiego, Kurka, Kubackiego, Szewczyka, Morcinka, Rusinka i in.

—o—

Wallace demaskuje intrygi polityczne

NOWY JORK. (SAP) — Przemawiając we środę na temat ostatniego kryzysu w Czechosłowacji, Henry Wallace oświadczył że nie ulega wątpliwości, iż Stany Zjednoczone usilnie popierały prawicę czechosłowacką. W ten sposób Stany Zjednoczone ponoszą odpowiedzialność za inicjatywę wywołania kryzysu w Czechosłowacji"

1.711 mil. zł na inwestycje państwowych nieruchomości ziemskich

WARSZAWA. — Po Polskich Kolejach Państwowych i Przemyśle Węglowym — Państwowe Nieruchomości Ziemskie są największym inwestorem na rok 1948. Przewidziane inwestycje PNZ zamykają się liczbą 1 miliarda 711 mil. zł.

Na urządzenie majątków wyasygnowano 1 890 mil. zł., na gorzelnie rolnicze 109 mil. zł., na inwestycje budowlane 376 mil. zł., na akcję likwidacji odłogów 7.336 mil. zł.

[illegible] b. r. siła pociągowa PNZ [illegible] znacznie zwiększona przez zakup 1000 traktorów „Ursus", 800 traktorów czeskich, oraz 4.100 koni.

Potężny wybuch składu włoskiej amunicji

BERN. (PAP) — Znad granicy szwajcarsko - włoskiej donoszą, że trzy składy amunicji, znajdujące się między miejscowościami włoskimi Induno i Vareze, w pobliżu granicy szwajcarskiej, wyleciały w powietrze. Katastrofa pociągnęła za sobą blisko 200 ofiar. W miejscowości Chiasso, na terenie Szwajcarii, widać było olbrzymią łunę. Detonację słychać było w promieniu 48 km.

Telefon Anglia - Chiny

LONDYN. (PAP) — W dniu 4 b.m. otwarty został najdłuższy przewód telefoniczny na świecie, łączący Wielką Brytanię z Chinami.

Z PRASY ZAGRANICZNEJ

Pod gwiazdą Kruppa

Journal de Geneve zamieszcza szereg rewelacji na temat stosunków w Niemczech Zachodnich, a zwłaszcza w połączonych strefach anglosaskich, gdzie pod opieką i protekcją amerykańskiego wielkiego kapitału niemieccy magnaci przemysłowi zdołali już obecnie odzyskać swe przedwojenne pozycje. Podana dwa dni temu przez prasę wiadomość o tajnej konferencji magnatów przemysłowych w Duesseldorfie świadczy o tym, że niemieckie kartele i koncerny przechodzą na terenie Niemiec Zachodnich do akcji. Ludźmi karteli są m. in. dwaj wysocy dostojnicy dr. Erich Kohler i dr. Werner Hilpert — prezes rady gospodarczej i minister finansów Hesji.

„Kohler jest bardzo podejrzaną osobistością o względnej uczciwości politycznej, wywodzi się z dawnej partii ludowej Stresemanna i otacza się zdecydowanymi nacjonalistami. Machinacje wielkiego kapitału ułatwia fakt, że sytuacja w Niemczech Zachodnich coraz bardziej komplikuje się. Bizonią rządzą dziś kamaryle regionalne, kierowane przez kamarylę centralną z siedzibą w Duesseldorfie. To kamaryle, w skład których wchodzą przemysłowcy i niemieccy businessmani dzierżą w swych rękach wszystkie sprężyny władzy politycznej i administracyjnej. Polityka kamaryli, której kierownictwo określa się mianem „kleiner Kreis" posługuje się metodami, stosowanymi przez przemysł niemiecki po pierwszej wojnie światowej, a więc przede wszystkim metodycznym sabotażem. Ludzie ci wychodzą z założenia, że okupacja powinna sama „zniszczyć się", że, gdy administracja anglosaska zbankrutuje, inicjatywa przejdzie w ich ręce i oni podyktują wtedy warunki i usuną skutki klęski hitlerowskiej.

Gdyby anglosaskie władze okupacyjne nareszcie zrozumiały, że taki Kohler jest członkiem kamaryli z Duesseldorfu, nie pozwoliłyby chyba, żeby kpiono z nich w żywe oczy. Dopóki jednak nie położy się końca tym machinacjom sytuacja będzie się pogarszała i konsekwencje okażą się katastrofalne. Czyż nie jest groteską patrzeć, jak umierają z głodu robotnicy Ruhry, podczas gdy o 30 km dalej w Westfalii ziemia urodzajna mogłaby sama, gdyby do tego dopuszczono, wyżywić Zagłębie.

Ale w Duesseldorfie rządzi nie tylko rząd reńsko-westfalski, jest tam dziesięć rządów. Wielki kapitał jest dziś państwem w państwie. Doprowadził do wojny w r. 1914 i w r. 1939. Dziś sabotuje..."

„Kleiner Kreis" przypomina żywo inne „kółka" i „mafie". W latach 1930—1933 identyczne „kółka" i mafijne organizacje przemysłowców niemieckich z Kruppem i Flickiem na czele doprowadziły do porozumienia między wielkim kapitałem a Hitlerem. Powstały po tym „Himmer-Kreis" i „Goering-Kreis". Rok 1948 nawiązuje odważnie do „najlepszych" tradycji z 1930.

Plaga wilków

WARSZAWA. — W lasach siedleckich koło Mińsk, ukazały się ostatnio duże stada wilków, które są plagą i postrachem okolicznej ludności. Nocą napadają one na zagrody i na [illegible]

Jak nas informują w Związku Łowieckim w Warszawie, w najbliższych dniach urządzona zostanie wielka obława na te drapieżne zwierzęta.

Dziesięć lat temu w Berlinie

W dniu 6. 3. br. przypada 10 rocznica Kongresu Polaków, [illegible] branych z całych Niemiec na wielkiej manifestacji narodowej w Berlinie.

Kongres, który zgromadził również wielką rzeszę Polaków z terenu dzisiejszych Ziem Zachodnich był jakby zapowiedzią zwycięstwa 1945 r.

Rocznicy tej poświęcamy artykuł czołowego działacza wśród młodzieży polskiej w Niemczech, Józefa Kwietniewskiego z Bytomia.

Półtora milionowa rzesza Polaków w Niemczech przed wrześniem 1939 r. stanowiła wielką masę, która przeważnie mieszkała na dzisiejszych Ziemiach Odzyskanych i na tych ziemiach swoją postawą, swoim hartem ducha podkreślała prawo do granic na Odrze, Nysie i Bałtyku.

Związek Polaków w Niemczech — czołowa organizacja polskiego życia narodowego na terenie ówczesnych Niemiec powstała w roku 1922, [illegible] więc krótko po ciężkich przeżyciach plebiscytowych i walkach narodowościowych na Warmii, Mazurach, Powiślu i Śląsku.

Trudny to był okres, kiedy Polacy w Niemczech przystąpili do [illegible] ganizowania siły odpornej przeciwko wzrastającej fali germanizacyjnej. Związek Polaków w Niemczech [illegible] czasem przeistoczył się w polski ruch oporu przeciwko odradzającemu się imperializmowi niemieckiemu. Był to rzeczywiście ruch oporu jedyny tego rodzaju, a po przejęciu władzy przez narodowy socjalizm w r. 1933 bodaj czy nie jedyny w Niemczech, który się wszelkimi siłami bronił przeciwko tzw. „gleichszaltowaniu".

Organizacja Związku Polaków w Niemczech obejmowała cały teren Rzeszy Niemieckiej i dzieliła się na 5 dzielnic z siedzibami w Opolu, Berlinie, Bochum, Olsztynie i Złotowie.

Wyrazem niezłomnego ducha i gorącego patriotyzmu są wypowiedzi czołowych działaczy Związku Polaków w Niemczech.

„[illegible]"

(Arka Bożek)

„Przyszłość przed nami! Wiara w naszych sercach! na każdym z nas spoczywa odpowiedzialność, każdy z [illegible] pracować musi. Dopinajmy celu z wiarą i stanowczością."

(Józef Kałus)

„Nie było łatwą rzeczą dobić w ciągu 15 lat do dzisiejszego radosnego dnia... Omylili się wszyscy ci, którzy przepowiadali nam naszą zgubę..."

(Jakub Przybylski)

W dniu 6 marca 1938 r. zjechały się do Berlina specjalne pociągi z Polakami ze wszystkich stron. [illegible] chywali rodacy do stolicy Niemiec, by tam zadokumentować przed całym światem swoją polskość, że Polska na terenach autochtonicznych żyła i walczyła, że nie dała się „gleichszaltować". Wychodźtwo podkreślić chciało, że duch polski nie uległ sile niemieckiej. — Zaroiło się w Berlinie od chorągiewek biało - czerwonych ze znakiem Rodła. Plakiety kongresowe, przewodniki w języku polskim, polskie plany miasta, znaczki kongresowe, pocztówki i prasa polska, a wieczorem imprezy ludowe w kilku salach, z występami chórów, solistów i tańcami narodowymi, nadawały ton i były zapowiedzią oczekiwanego przez Naród Polski i cały świat Kongresu Polaków.

Zbliżyły się ośrodki życia polskiego. Śląsk był tuż obok Berlina, h. Prusy Wschodnie zetknęły się z Westfalią i Nadrenią. Pogranicze znalazło się obok Śląska Dolnego — zatarły się przestrzenie, spotkał się cały lud polski z Niemiec pod jedną [illegible]ą, w jednym uścisku braterskiej miłości.

Pozostaną na wieki w pamięci Polaków ogłoszone prawdy, które rzucały przed 10 laty całemu światu wyznanie śmiałe, bezkompromisowe, prusie polskie. Prawdy te nie straciły na aktualności.

Dziś z perspektywy 10 rocznicy Kongresu i 25-lecia Związku Polaków w Niemczech śmiało rzec możemy, że polskie życie organizacyjne [illegible] publiczne przed r. 1939 na terenach dzisiejszych Ziem Odzyskanych i na wychodźtwie spełniło w całej pełni swoje zadanie wobec Polski.

15 milionów dolarów

z eksportu [illegible] chemicznego w r. 1948

WARSZAWA. — Plan eksportu polskiego przemysłu chemicznego na r. 1948 przewiduje wywóz różnych produktów chemicznych na ogólną sumę 15 milionów dolarów.

Głównymi artykułami eksportu będą: soda amoniakalna i kaustyczna, soda oczyszczana, chlorek wapnia, siarczan miedzi, oraz artykuły wyprodukowane przez przemysł farb, jak biel cynkowa, minia ołowiana itp.

MIMOCHODEM

Wstydliwa pożyczka

Sprawa objęcia Hiszpanii [illegible] Franco planem Marshalla jest nadal przedmiotem zainteresowania powszechnego i dociekań. Amerykanie niedwuznacznie już wyrazili zamiar włączenia jej do państw „marshallowskich" mimo, iż nigdy gen. Franco nie otrzymał zaproszenia do wspólnych narad i jego przedstawiciel nie brał udziału w opracowaniu „zapotrzebowania" głoszonego przez państwa Europy zachodniej.

Ta sprawa wywołuje na zachodzie pewne opory. W 1946 r. przecież Zgromadzenie Generalne ONZ potępiło otwarcie reżym gen. Franco, w ubiegłym roku potwierdziło swą uchwałę, więc jakoś nie bardzo jest zręcznie otwarcie nawiązywać znowu przyjacielskie stosunki. Zresztą przybywałby nowy konkurent przy podziale ostatecznie przyznanej przez Kongres kwoty, która [illegible] le tendencję malejącą.

Amerykanie na wszystko jednak potrafią znaleźć radę. Ostatnio rozeszły się wiadomości, że gen. [illegible] nie wejdzie do planu Marshalla, a jednak pożyczkę otrzyma. Ma stać się to w ten sposób, że gen. Franco banki amerykańskie udzielą niejako prywatnej pożyczki, nie objętej oficjalnym planem Marshalla. Kwota tej pożyczki ma wynosić 200 milionów dolarów.

Bankierzy hiszpańscy mają w najbliższym czasie udać się do Stanów Zjednoczonych, celem ostatecznego sfinalizowania pertraktacji. Wszyscy przecież wiemy, że nie w rękach [illegible] kierów są tego rodzaju decyzje. W takich sprawach musi nastąpić [illegible] ednie porozumienie rządów. Bez akceptacji p. Marshalla i gen. Franco bankierzy amerykańscy i hiszpańscy nie mogliby między sobą dojść do porozumienia.

Przy tego rodzaju rozwiązaniu sprawy gen. Franco zrobiłby podwójnie dobry interes. Otrzymałby wcale wysoką, jak na stosunki hiszpańskie pożyczkę 200 milionów dolarów, a nie byłby skrępowany tymi wszystkimi rygorami, którym niewątpliwie będą podlegały państwa oficjalnie uczestniczące w planie Marshall'a.

Oto do czego doprowadziły amerykańskie metody dyplomatyczne oraz imperialistyczna polityka w stosunkach międzynarodowych. Oficjalnie przed gen. Franco są zamknięte drzwi Organizacji Narodów Zjednoczonych, zapadają uchwały najwyższej instancji ONZ, aby wszystkie państwa zerw[illegible] z nim stosunki, jego przedstawiciele nie mogą zasiadać w organizacjach międzynarodowych, ale pieniądze amerykańskie dostanie.

Naród hiszpański przeciwko narzuconej dyktaturze prowadzi bez przerwy nieustępliwą walkę, w tej walce giną jego najlepsi, najbardziej ofiarni synowie. Nikt nie ma wątpliwości, że rządy gen. Franco są najczystszej wody ustrojem faszystowskim, potępionym przez wszystkie narody świata, ale mimo to gen. Franco ma dostać pożyczkę, która umocni niewątpliwie jego „panowanie", bo tak postanowili właśnie imperialiści i kapitaliści amerykańscy.

Z naszego stanowiska

Koalicja Anglosasów i reakcji niemieckiej

(I) Z doniesień, które napływają z Niemiec, wynika, że rozwój wypadków w Bizonii idzie zupełnie niezależnie od wyników obrad konferencji londyńskiej w gronie obydwu państw anglosaskich, Francji i państw Beneluxu. Wynikałoby z tego, że Amerykanie nie są skłonni [illegible] na ustępstwa wobec Francji i państw Beneluxu, są przekonani, że zastrzeżenia „opozycjonistów" nie są aż tak zasadniczej natury, że mogłyby rozbić stworzone już koncepcje [illegible] amerykańskie. W każdym bądź razie Stany Zjednoczone nie mają zamiaru w niczym ustąpić w niczym, co miałoby bardziej zasadniczy charakter.

Organizowanie naczelnych władz Bizonii posuwa się naprzód w myśl zasad ustalonych w styczniu we Frankfurcie nad Menem. Ostatnio rozszerzona Rada Gospodarcza, która ma pełnić rolę parlamentu państwa zachodnio - niemieckiego, przystąpiła do wyboru Rady Wykonawczej, która obejmie funkcje rządu. Na stanowisko przewodniczącego, a więc premiera został powołany przedstawiciel Unii Chrześcijańsko-demokratycznej, najbardziej prawicowego ugrupowania politycznego Niemiec Zachodnich.

Anglosasi prowadzą więc konsekwentnie swą politykę. Przystępując do częściowego odbudowania Rzeszy Niemieckiej, tworzą ją na dawnych przedwojennych fundamentach politycznych i społecznych z tą jedynie różnicą, że w oficjalnym składzie stronnictw nie figuruje nazwa NSDAP.

Tej partii nie ma, ale ludzie pozostali. Partia hitlerowska liczyła przecież w swych szeregach miliony członków. Była ona przez ostatnie lata jedyną partią polityczną w Rzeszy Niemieckiej. Elementy bardziej czynne, energiczniejsze, żądne władzy i wyrywające się naprzód — to wszystko w Niemczech było w partii hitlerowskiej. Różnymi sposobami ludzie byli do NSDAP wciągani. To obojętne. Faktem jest, że „zaprawę" polityczną hitleryzm dał wszystkim. Przeciwnicy byli w więzieniach i obozach koncentracyjnych.

Obie partie niemieckie w zachodnich strefach okupacyjnych przy powszechnej omal bezkarności dla hitlerowców, formowały się więc w oparciu o przedwojenną, hitlerowską orientację. Poszczególne partie, które [illegible] szczycą się poważnymi ilościami swych członków, mają w swych szeregach poważną ilość elementu, który przeszedł „zaprawę" hitlerowską, ideologiczną i organizacyjną.

Organizacja prawdziwie demokratycznych i lewicowych partii na szerszą skalę była nie do pomyślenia wobec stanowiska anglo-amerykańskich władz okupacyjnych. Szeregi partii komunistycznej nie mogą być liczne ze względu na zdecydowanie wrogie stanowisko Anglosasów, trudności, przeszkody i szykany, jakie stawiają. Partia Schumachera nawet przez samych Niemców nie jest uważana za partię prawdziwie socjalistyczną.

Ostatnio przywódcy Partii Jedności Socjalistycznej (S. E. D.), która legalnie może działać tylko po stronie okupacji radzieckiej, oraz Komunistycznej Partii Niemiec, byli zmuszeni wystosować do Sojuszniczej Rady Kontroli pismo protestujące przeciwko wydanemu przez władze zachodnich stref okupacyjnych zakazowi współpracy tych partii i kolportażowi ich pism.

Marsz. Sokołowski, przedstawiciel Rosji Radzieckiej, stwierdził na zebraniu Rady, że władze okupacyjne stref zachodnich, występując przeciwko elementom demokratycznym i lewicowym, popierają elementy [illegible] reakcyjne. W Bi[illegible] nawet w strefie francuskiej, działają organizacje monarchistyczne, jawnie propagujące powrót Hohenzollernów i odrodzenie militaryzmu niemieckiego.

[illegible] w tych warunkach miał przeprowadzić odrodzenie Niemiec, o którym tyle mówiono?

Mogły tego dokonać jedynie te elementy, te siły społeczne, które do głosu nie zostały dopuszczone. Na skutek tego nie mógł zostać przeprowadzony program demokratyzacji Niemiec i reedukacji narodu niemieckiego, program wielki i ważny dla samych Niemców, pożyteczny dla Europy, niezbędny dla ułożenia stosunków na przyszłość, które byłyby gwarancją pokoju europejskiego i zgodnego współżycia narodów.

Układ nowych stosunków w Niemczech zostaje oparty na elementach najbardziej reakcyjnych. Anglosasi chcą formować przyszłość państwa i narodu niemieckiego przy pomocy tych elementów, które [illegible] wiele nauk moralnych i wskazań praktycznych wyniosły z klęski Hitlera.

W rozwiązaniu ostatnich wypadków w Niemczech zachodnich Schumacher prowadzi swoistą grę polityczną. On pierwszy przecież z powojennych przywódców niemieckich zaczął nawiązywać kontakty z Anglosasami. Jego to przecież fetowano w Londynie i honorowano w Waszyngtonie. On głośno [illegible] wyrażał zgodę na podział Niemiec i domagał się odrębnego państwa zachodnio - niemieckiego. On to przecież był najbardziej czynny w okresie konferencji frankfurckiej.

Obecnie odsunął się wraz ze swoją partią od udziału w rządzie Bizonii. Rozszyfrowanie tej „zagadki" nie jest trudne. Schumacher dopiął swego. Stworzenie państwa zachodnio - europejskiego stało się faktem. Cel polityczny został osiągnięty, reszta to już tylko taktyka partyjna.

[illegible] orientuje się, że masy robotnicze nie są zachwycone rozbiciem Niemiec, wewnętrznie buntują się przeciwko niemu. Orientuje się, że są tylko przedmiotem gry politycznej amerykańskich imperialistów. Schumacher walnie przyczynił się do stworzenia Bizonii, ale nie chce otwarcie firmować niepopularnej [illegible] i dlatego „odstawia" opozycję. Ponadto lęka się on konkurencji partii komunistycznej i S. E. D., która coraz bardziej zyskuje na uznaniu.

Oczywiście do linii politycznej Schumachera nie można mieć żadnego zaufania. Dzisiaj robi dąsy opozycyjne, a jutro będzie gotów stanąć na czele „rządu". To wszystko zależy od rozwoju wypadków. W tej chwili jeszcze nie jest pewny, czy wzrosną napięcia anglosasko - radzieckie, czy też nie. Jeśli wzrosną — będzie chciał być „premierem" kadłubowych Niemiec, [illegible] zycjonistą", który w niczym nie zaszkodzi Anglosasom.

Z jego zachowania należy wnosić, że nie wierzy on w otwarty konflikt państw anglosaskich i Rosji Radzieckiej. Dlatego też prowadzi swoją grę. „Grają" również Niemcy w strefach zachodnich, ale najbardziej obłąkaną grę prowadzą Stany Zjednoczone i Wielka Brytania próbując stworzyć nowe Niemcy przy użyciu elementów reakcyjnych, kapitalistycznych, antydemokratycznych.

„Pa-Fa-Wag" i gen. Franco

W przeciwieństwie do gen. Franco Polska nie może dostać pożyczki w dolarach i materiałach na potrzeby swej odbudowy. Nie jest dostatecznie demokratyczna według opinii min. Marshalla.

Polska brała udział w wojnie przeciwko Niemcom hitlerowskim. Poniosła w tej wojnie straszliwe ofiary w ludziach i w majątku narodowym. Gen. Franco przez cały czas swych rządów był z faszyzmem związany najserdeczniejszymi, najbardziej przyjacielskimi więzami.

Hiszpania na wojnie robiła dobre interesy, pomagając Hitlerowi. Po wojnie jeszcze lepsze, współpracując z Anglosasami. Hiszpania nie miała żadnych zniszczeń wojennych.

Prasa polska podała właśnie, że „Pa-Fa-Wag" wyprodukował 10 tysięczną węglarkę. „Pa-Fa-Wag" jest Państwową Fabryką Wagonów we Wrocławiu. Przejęliśmy tę fabrykę w stanie niesłychanego zniszczenia. Robotnicy polscy najpierw musieli [illegible] tać gruzy, aby móc przystąpić do remontu i ustawiania maszyn. Przyjechali do Wrocławia z całej Polski, aby uruchomić duży zakład produkcyjny na Ziemiach Odzyskanych.

Decyzja na temat odbudowy fabryki wrocławskiej zapadła w końcu 1945 r. W początkach 1948 r. z tej fabryki wychodzi dziesięciotysięczna węglarka. Na odbudowę fabryki i uruchomienie jej produkcji nie uzyskaliśmy pomocy aliantów wojennych z Zachodu. Produkcję węglarek rozpoczął w niej polski robotnik i polski inżynier przy pomocy własnych, krajowych zapasów.

Polskie węglarki z „Pa-Fa-Wagu" przyśpieszają dostawy polskiego węgla na zachód. Polska przyczynia się do odbudowy krajów zachodnich, ale pożyczki na „odbudowę" dostaje gen. Franco.

Tak wygląda moralne oblicze kapitalizmu amerykańskiego.

215 domów towarowych powstanie do końca roku

WARSZAWA (PAP) — W wyniku narad między przedstawicielami przedsiębiorstwa przemysłowego Powszechne Domy Towarowe, Związku Rewizyjnego Spółdzielni i Związku „Społem" opracowano plan sieci domów towarowych na rok 1948. Przewiduje się, że wraz z już istniejącymi, do końca br. powinno być w kraju 215 domów towarowych, z czego 99 państwowych (powszechnych) i 116 spółdzielczych. W ciągu roku bieżącego przybędzie więc 116 nowych domów towarowych, z czego 42 powszechne i 74 spółdzielcze.

Pod koniec roku bieżącego największą sieć domów towarowych będzie miało woj. Śląsko-Dąbrowskie (33).

221 ton mleka i 497 ton smalcu dla dzieci polskich

WARSZAWA. (SAP) — Do Gdyni przybył transport 221 ton pełnotłustego mleka w proszku oraz 497 ton smalcu.

W drodze do Polski znajdują się dalsze transporty mleka pełnotłustego w proszku, mięsa, tranu i smalcu. Przybyłe towary rozprowadzone zostaną wśród najbiedniejszej dziatwy w całym kraju przez organizacje charytatywne.

Inż. M. Berger

Zwiększymy wydajność pracy

usprawniając dojazdy pracowników do zakładów pracy

Akcja zmierzająca do podniesienia **wydajności** obejmuje przede wszystkim usprawnienie procesów produkcyjnych, oraz skłonienie pracownika do większego wysiłku fizycznego jeżeli istnieje okoliczność opieszałości. Usprawnienie procesów produkcyjnych wymaga wkładu finansowego celem zmechanizowania i zharmonizowania procesów wytwarzania. Inaczej przedstawia się sprawa z zagadnieniem wzmożenia wysiłku pracownika. Wysiłek jaki pracownik wkłada w pracę produkcyjną, jest zależny nie tylko od jego dobrej woli, ale również od wielu innych czynników nie związanych bezpośrednio z produkcją, jak np. warunki mieszkaniowe, aprowizacja, uposażenie. Dlatego też powinniśmy usuwać wszystkie przeszkody tamujące uzyskanie maksymalnego dopuszczalnego wysiłku pracownika nie tylko na terenie zakładu.

Ponieważ ujęcie w jednym artykule wszystkich czynników związanych z wydajnością pracy nie jest możliwe omówimy jeden z najbardziej charakterystycznych — komunikację. Komunikacja odgrywa dużą rolę w każdym ośrodku przemysłowym. Jest to związane z koniecznością budowania osiedli mieszkalnych w dość dużej odległości od zakładów pracy. Problem komunikacji jest specjalnie ważny, gdyż np. na Śląsku prawie 60 proc. pracowników dojeżdża z miejscowości nieraz oddalonych o kilkadziesiąt km od miejsca pracy. Niepunktualność i brak wygody w komunikacji obniża w dużym stopniu wydajność pracownika. Pracownik zmęczony walką o miejsce w tramwaju czy pociągu na pewno nie będzie w stanie od razu przystąpić z pełnym zapasem sił do pracy. Opóźnienia w komunikacji powodują wielkie straty nie tylko produkcyjnych roboczo-godzin, ale również obniżają wydajność na skutek złego samopoczucia pracownika.

Zagadnieniom komunikacyjnym nie poświęcamy zbyt wiele uwagi. Brak jest typowo lokalnych pociągów które obsługiwałyby wyłącznie pracowników dojeżdżających do pracy. Pociągi takie kursujące na małych przestrzeniach łatwo mogą uniknąć opóźnień. W razie ogólnych opóźnień powinny być puszczane na wat przed pociągami pośpiesznymi. Wprowadzenie tego rodzaju pociągów odciążyłoby wybitnie kolejki elektryczne, które z kolei służyłyby pracownikom dojeżdżającym z przedmieść do pracy. Sprawne funkcjonowanie środków komunikacyjnych powinno być zachowane nawet w okresie zimowym. Ostatnie opady śnieżne spowodowały na Śląsku czasowe sparaliżowanie komunikacji tak tramwajowej jak i kolejowej. Kolejki elektryczne, nie tylko kursowały z wielkim opóźnieniem, ale [illegible] w ograniczonej ilości wozów (bez wozów doczepnych). Spowodowało to masowe spóźnianie się pracowników do pracy, a w konsekwencji milionowe straty dla przemysłu.

Nie można nad tym wypadkiem przejść do porządku dziennego, opierając się na twierdzeniu, że spowodowała go siła wyższa. Klimat polski zmusza do przewidywania w okresie zimowym znacznych opadów śnieżnych. Kierownictwo ruchu tak kolei jak i kolejek elektrycznych musi tego rodzaju przeszkody przewidzieć [illegible] ich opracować i za[illegible]. Podczas ostatnich opadów [illegible] można było [illegible] odśnieżne w Katowicach dopiero o godz. 11. Powiedzmy, że były one czynne o godz. 8 czy 7, gdy tymczasem powinny były jeździć od północy. Brygady robotników do [illegible] zwrotnic powinny być czynne od godz. 4 rano. Wtedy komunikacja nie napotkałaby na takie trudności.

Artykuły w prasie podawały, że brak kredytów w znacznym stopniu uniemożliwił odpowiednią akcję. Należy jednak przypuszczać, że akcja [illegible] była należycie przygotowana i rozpoczęto ją dopiero w [illegible] rannych, kiedy już było zapóźno.

Jeśli mowa o kredytach na tego rodzaju akcję, to należy z całym naciskiem stwierdzić, że muszą być brane pod uwagę i uwzględnione, bo oprócz strat, o których wyżej wspomnieliśmy, spowodowanych spóźnieniem się pracowników, powstały jeszcze straty spowodowane zniszczeniem taboru. Jak nam bowiem wiadomo, kilka silników w elektrowozach spaliło się na skutek przeciążenia spowodowanego wysokim śniegiem. Koszt naprawy elektrowozu wynosi około 100.000 zł. Sądzimy, że koszty wydatkowane na naprawę elektrowozów pokryłyby akcję oczyszczania torów ze śniegu. Plan akcji usuwania nadzwyczajnych p[illegible] szkód w komunikacji, powinien być tak opracowany, żeby działał automatycznie z chwilą powstania przeszkody.

Powinniśmy pamiętać, że sprawna komunikacja umożliwiająca punktualny i wygodny dojazd pracowników do pracy, to poważny przyczynek do zwiększenia wydajności, to jeden z atutów usprawniających akcję współzawodnictwa pracy.

PRZEGLĄD PRASY

Zmotoryzować proces budownictwa

Z nadchodzącą wiosną coraz poważniejszy się staje, problem gruntownej reorganizacji procesów budowlanych w Polsce. Znajduje to wyraz w prasie codziennej. Ostatnio „Rzeczpospolita", poruszając w artykule zagadnienia budownictwa, wysuwa dwie zasadnicze sprawy.

„Pierwsza sprawa — to reorganizacja przestarzałego systemu pracy a przede wszystkim wzrost jej wydajności. Realizacja tego nastąpić może w oparciu o wprowadzony w dziedzinę budownictwa ruch współzawodnictwa pracy. Uzgadniana obecnie nowa umowa zbiorowa w budownictwie stworzy pełne warunki dla rozwoju tego ruchu.

Druga sprawa — to konieczność rozbudowy sieci państwowych przedsiębiorstw budowlanych. Rozbudowa sieci tych przedsiębiorstw, przy zachowaniu [illegible] szerokiego pola dla inicjatywy prywatnej jest czynnikiem koniecznym dla przeprowadzenia wielkiej akcji unowocześnienia budownictwa. Spełnia [illegible] rolę pionierską, pozwalając państwu [illegible] stosowania nowoczesnych metod [illegible] celu podniesienia poziomu [illegible] równo prac przygotowawczych, jak i wykonawczych".

NOWINY LITERACKIE

Perspektywy

Wolność i własność

W poprzednich artykułach zwróciliśmy uwagę na zasadniczą różnicę, jaka zachodzi w ujmowaniu zagadnienia wolności w odniesieniu do prawa posiadania i rozporządzania własnością w światopoglądzie socjalistycznym i burżuazyjnym. Wielka Rewolucja Francuska była zwycięstwem burżuazji i obalieniem feudalizmu. Niewątpliwie [illegible] rewolucja przyniosła ludzkości cały szereg niezmiernie doniosłych zdobyczy demokratycznych, lecz w zakresie prawa własności stanęła na stanowisku sprzecznym z ideologią klasy robotniczej. Zgromadzenie Narodowe (Konstytuanta) w deklaracji Praw Człowieka i obywatela z roku 1789 w art XVII ujmuje to zagadnienie w sposób następujący:

„Ponieważ własność jest prawem nietykalnym i świętym, przeto nikt jej pozbawionym być nie może, wyjąwszy wypadki, gdy potrzeba ogółu, zgodnie z ustawą stwierdzona, niewątpliwie tego wymaga, a i to tylko pod warunkiem sprawiedliwego i uprzedniego odszkodowania".

Deklaracja praw Człowieka i Obywatela Konwentu z roku 1793 w art. II powiada „Prawami tymi są równość, wolność, bezpieczeństwo, własność", zaś w art. XVI wyjaśnia dokładnie: „Prawo własności jest prawem, które przysługuje każdemu obywatelowi, a mocą którego może on używać swego majątku, dochodu, owoców swej pracy i swych przedsiębiorstw i dobrowolnie nimi rozporządzać art. XIX. stanowi „Nikt nie może być pozbawiony najdrobniejszej cząstki swojej własności bez swego przyzwolenia, chyba, gdy potrzeba ogółu [illegible]dzona legalnie tego wymaga, a i to pod warunkiem sprawiedliwego i uprzedniego odszkodowania". Zacytowaliśmy dosłowne [illegible] tekstów deklaracji Praw [illegible] i Obywatela zarówno w [illegible] uchwalonym przez Kon[illegible] jak i przez Konwent. Na [illegible] podkreślenie zasługują [illegible] ie za[illegible] „własności", oczywiście własności w rozumieniu kapitalistycznego systemu ustroju gospodarczego, jest kamieniem węgielnym zagadnienia ustroju [illegible]. Socjalizm nie rozumie zniesienia własności, jako pozbawienie jednostki prawa posiadania.

Socjalizm przeciwny jest prawu własności, jako formie ustroju gospodarczego, gdzie p[illegible] przewagę jednemu człowiekowi nad [illegible] całokształtu stosunków społecznych: zależności materialnej, zależności politycznej i moralnej. Od samego początku powstania socjalizmu jeszcze w okresie kierunków utopijnych, stosunek do t. zw. „prawa własności" socjalizmu był negatywny. Socjalista utopijny Fourier określił lapidarnie — „własność to kradzież". Podstawy naukowej krytyki własności kapitalistycznej stworzył wielki twórca nowoczesnego naukowego socjalizmu Karol Marks. Wskazał on, jakie skutki pociąga współczesny kapitalizm dla jednostek, klas całych, narodów i ludzkości — „Zmusza on wszystkie narody, które nie chcą zginąć, do zastosowania u siebie burżuazyjnego systemu produkcji, zmusza je do cywilizowania się, czyli do rozwoju w duchu burżuazyjnym. Słowem [illegible] „tworzy światy nowe na obraz i podobieństwo swoje". (K. Marks).

Podboje, przewaga jednego narodu nad innym, wtrącanie się i narzucanie form ustrojowych według wzoru najodpowiedniejszego dla kapitalizmu, tworzenie całych systemów filozoficznych i moralnych dla ochrony swego prawa po[illegible] listów. „Kapitał jest produktem pracy zbiorowej i może być zużytkowany tylko przez pracę zbiorową wielu członków. Kapitał nie jest żadną osobistą, lecz społeczną siłą". [illegible] istnienia [illegible] kapitału" (K. Marks).

My, socjaliści nie [illegible] „świętego i nienaruszonego" prawa własności kapitalistycznej. Pozostawiając każdemu prawo własności ruchomej, czy nieruchomej, o ile nie służy ona wyzyskowi człowieka przez człowieka, uważamy, że ogromne siły zawarte we współczesnych mechanicznych urządzeniach zakładów przemysłowych oraz zespolona i zorganizowana praca, powinny wytworzyć takie warunki bytowania społecznego, w których zniknie nędza, strach i niewola we wszelkich swoich formach i postaciach.

Emil Zoor 36

ŻART SAMUELA THORTONA

Kanadyjczyk zapaliwszy papierosa, spojrzał wyczekująco na bandytę.

„Masz coś nowego?" — spytał po chwili. „Kominiarz" chytrze przymrużył lewe oko.

„Jakże bym nadarmo śmiał trudzić mistrza" — powiedział schrypniętym głosem.

„Gadaj co wiesz i nie trać czasu" — mruknął olbrzym.

„Więźnia z 27 celi przewożą dziś w nocy." Kesling zerwał się gwałtownie, przewracając stolik z piwem na ziemię.

„Jak to dziś w nocy? — Gdzie go wiozą."

„Do New Yorku."

„Kiedy?"

„Za godzinę."

„I dopiero teraz mi o tym mówisz?"

„Uspokój się mistrzuniu. Wszystko będzie all right" — uśmiechnął się „Kominiarz", „Pieszczoch ze swoimi ludźmi już jest w pogotowiu." Kanadyjczyk ochłonął nieco

„Czym go będą wieźli?" — spytał, sapiąc.

„Pociągiem."

„Wiesz na pewno?"

„Nigdy nic nie mówię, jeśli nie wiem na pewno."

„All right. Pojedziesz ze mną!" W tej chwili ktoś zastukał do drzwi. „Kominiarz" spojrzał porozumiewawczo na Keslinga i wyszedł. Po chwili wrócił.

„Przyszedł Andy. Pyta o rozkazy" — powiedział spokojnie.

„Poślij go zaraz do Anieli. Niech powie o wszystkim. Wolę nie telefonować. Masz tu kartkę do Czerkasowa" — dodał, kreśląc parę słów na brudnym świstku papieru. „Spiesz się!" „Kominiarz" zniknął błyskawicznie ale zaraz pojawił się znowu.

„Jedziemy!" rozkazał Kesling.

„All right."

Ciężka limuzyna runęła w ciemność. Deszcz padał nieustannie, tnąc ostrymi smugami.

„Gazu!" — rzucił szoferowi Kanadyjczyk — uśmiechnął się „Kominiarz."

„Zdążymy." —

„Musimy ustalić plan działania" — mruknął olbrzym. Bandyta pochylił mu się do ucha. „Mój plan jest taki..." — szepnął ledwie dosłyszalnie.

Sierżant Gruss rozejrzał się bacznie wokoło i nie wypuszczając z ręki ogromnego Colta, zapalił papierosa. Zadanie, które mu powierzył nadinspektor Materss nie należało do najprzyjemniejszych. Dlaczego właściwie nie wydelegowano tym razem choćby Renta albo Nika. Przecież miał już ostatnio dosyć ciężkiej i niebezpiecznej roboty. Czuł wyraźne zdenerwowanie i dziwny niepokój. Mimowoli spojrzał w kierunku więźnia, który trwał w bezruchu z przechyloną w tył głową i z zamkniętymi oczyma. Zdawał się drzemać. Sierżant Gruss musiał przyznać w duchu, że ten sympatyczny człowiek o znękanej pohladłej twarzy wcale nie wyglądał na groźnego króla gangsterów, poszukiwanego przez policję całych stanów. A jednak przecież to Dent, sławny Dent, wódz świetnie zorganizowanej bandy, opryszek na wielką skalę, postrach Północnej i Południowej Ameryki, człowiek o nieustraszonej odwadze i zimnym okrucieństwie. Eskortowanie takiego ptaszka było dowodem niezwykłego zaufania przełożonych. Sierżant Gruss powinienby być dumny z tej misji, gdyby nie to, że wolałby spokojnie leżeć teraz w swym wygodnym łóżku i czytać gazetę, zamiast jechać tym przeklętym pociągiem. Spostrzegłszy, że jeden z policjantów poczyna pochrapywać zlekka, ukołysany rytmicznym ruchem wagonu, trącił go gwałtownie.

„Nie śpij, Tony!" — powiedział stanowczo. „Jesteś na służbie." Zbudzony grubas spojrzał, z niemym wyrzutem i wyciągnął z trudem paczkę papierosów.

„Nie rozumiem co ci to może szkodzić, że się trochę zdrzemnę" — powiedział po chwili, zaciągając się dymem.

„Wiesz chyba kogo wieziemy" — szepnął Gruss. Policjant wzruszył ramionami.

„No to co? Spojrzał na tę ofiarę. Nie sądzisz chyba, żeby się szykował do ucieczki".

Słowa towarzysza uspokoiły trochę zdenerwowanego sierżanta, który popatrzył najpierw badawczo na więźnia, a następnie z zadowoleniem zlustrował swych zbrojnych ludzi. Prawdopodobnie poczułby się może mniej pewnie, gdyby mógł zobaczyć, że na lokomotywie, zamiast poczciwego Hawkinsa, z którym gawędził przed wyjazdem, jedzie ogromny drab o ponurym wejrzeniu i barach ciężkiego atlety.

Pociąg pędził w ciemną deszczową noc, wysłukując na szynach monotonny rytm. Lśniące duże krople spływały leniwie po oknach wagonu. Po korytarzu miarowymi krokami przechadzali się wartownicy. Sierżant zobaczywszy połyskującą broń poczuł, że poczyna zwolna nabierać pewności siebie. Ostatecznie trudno było przypuścić, aby gangsterzy ryzykowali napad na tak ubezpieczony pociąg.

Milion ton węgla opałowego

zaoszczędziliśmy dzięki łagodnej zimie

KATOWICE (P) — Jak wynika z meldunków napływających do Centralnego Zarządu Przemysłu Węglo[illegible]go, w całym kraju notowana jest wielka obniżka cen wolnorynkowych węgla opałowego. Trudności w nabyciu węgla, jakie dawały się odczuć na początku zimy szczególnie w stolicy i na Wybrzeżu odpadły już od kilku tygodni.

Cena węgla opałowego została swego czasu ustalona na 2800 zł. loco kopalnia i ca 4000 zł loco składnica. Obecnie w miastach, nawet takich jak Szczecin czy Warszawa, pośrednicy oferują węgiel po 2000 do 2500 zł za tonę tj. niemal 50 procent niżej ceny urzędowej. Na węgiel deputatowy sprzedawany przez niektórych pracowników nie ma już nabywców. Pośrednicy, którzy chętnie odkupywali te deputaty spekulując na zimową zwyżkę cen, doznali srogiego zawodu. Wszystkie składy hurtowe dosłownie zawalone są węglem, który jak się dowiadujemy, będzie użyty jako rezerwa na przyszły rok.

Oczywiście powyższy stan rzeczy należy przypisać przede wszystkim niezwykle łagodnej zimie. Według pobieżnych obliczeń pozwoliła nam ona zaoszczędzić około 1 miliona ton węgla opałowego. Jeśli dodamy do tego, że preliminowana na r. 1949 ilość węgla na cele opałowe ma być znacznie większa niż w roku bieżącym to jasne jest, iż zaoszczędzony w obecnym sezonie węgiel, po całkowitym zaspokojeniu zapotrzebowania ludnoś[illegible] być prz[illegible]

25 milionów złotych zebrano w Polsce

na pomoc dla demokratów Francji i Grecji

WARSZAWA. — Zakończył swe prace ogólnopolski Komitet Pomocy Strajkującym we Francji przy KCZZ. Sprawozdanie Komitetu wykazuje, że zbiórka przyniosła ogółem 24 miliony 872 tys zł Szybki przebieg i spontaniczność zbiórki dowiodły wielkiej solidarności polskiego świata pracy i całego społeczeństwa z ludem pracującym Francji, walczącym o swoje prawa.

Ruch zawodowy zebrał ponad 14 milionów zł. Największe sumy wpłacili pracownicy przemysłu włókienniczego — 1.531 tys. zł., górnicy — 1 292 tys. zł., kolejarze — 1.016 tys. zł. i metalowcy — 908 tys. zł.

Z zebranych blisko 25 milionów zł — Komitet zużył na doraźną pomoc strajkującym tylko część, pozostałą kwotę w sumie 15.184 tys. uchwalono przekazać Polskiemu Tow. Przyjaciół Demokratycznej Grecji jako pomoc dla wdów i sierot po poległych bojownikach o wolność Grecji.

15 milionów funtów kredytu

w ramach umowy polsko-brytyjskiej

WARSZAWA. — W wyniku rozmów handlowych prowadzonych w Londynie między delegacjami polską i brytyjską uzgodniono plan dalszego rozwoju wymiany handlowej pomiędzy obu krajami, jak również załatwiono szereg związanych z tym problemów finansowych.

Program dostaw na rok 1948 ma być podniesiony do kwoty około 11 milionów funtów, włączając w to tradycyjny eksport produktów rol[illegible]

Celem obu rządów jest przywrócenie Polsce w jak najszybszym czasie jej dawnej pozycji stałego dostawcy na rynku Zjednoczonego Królestwa. Oba rządy będą ułatwiały wzajemną wymianę towarową w zakresie produktów gotowych do kwoty 1,5—2 milionów funtów [illegible] roku 1948 r.

Rząd Zjednoczonego Królestwa zobowiązał się do udzielenia gwarancji kredytowych w celu ułatwienia Polsce poczynienia zamówień na rynku brytyjskim na dobra inwestycyjne i urządzenia fabryczne [illegible] kwotę 15 mil. funtów.

Wieści z kraju

20 MARCA PERTRAKTACJE W SPRAWIE UMOWY POLSKO-SZWEDZKIEJ

WARSZAWA. — W dniu 20 marca rozpoczną się w Warszawie pertraktacje o nową umowę handlową pomiędzy Polską a Szwecją. Na czele delegacji polskiej stoi minister pełnomocny dr Adam Rose.

KREDYTY MIESZKANIOWE POD KONTROLĄ ZWIĄZKÓW

WARSZAWA — Warszawska Rada Związków Zawodowych wystąpiła do Komisji Centralnej Zw. Zaw. z wnioskiem o udział przedstawicieli ruchu zawodowego w kontroli nad rozdziałem i właściwym wykorzystaniem funduszów, przeznaczonych na budownictwo mieszkaniowe dla pracujących. (PAP)

750.000 ABONENTÓW POLSKIEGO RADIA

WARSZAWA. — Liczba abonentów Polskiego Radia sięga już 750.000. Do tak intensywnego wzrostu abonentów przyczynia się w głównej mierze akcja radiofonizacji przewodowej, prowadzona w całym [illegible]

Żołnierze transportu - kolejarze

dobrze się zasłużyli gospodarce narodowej

(Relacje naszego specjalnego wysłannika)

Gdy przy różnych okazjach podkreślamy osiągnięcia polskich górników, hutników, lub robotników innych gałęzi przemysłowych to nie możemy nie wspomnieć o zasługach, jakie w dziedzinie gospodarki narodowej mają kolejarze.

Faktem jest bowiem, że nie uzyskalibyśmy obecnych rezultatów w przemyśle węglowym lub hutnictwie, gdyby w grę nie wchodziła praca kolejarzy, którzy z jednej strony swymi wysiłkami doprowadzili do uruchomienia komunikacji, a z drugiej umożliwili rozwinię[illegible] produkcji kluczowych przemysłó[illegible]

Gdy mówi się o górnikach i hu[illegible]nikach, nie wolno zapominać, [illegible] bez współdziałania szarej braci k[illegible]lejarskiej nie wiele wyników udałoby się uzyskać w gospodarce [illegible]rodowej.

Z tych też względów celowym by[illegible] [illegible]sterstwo Komunik[illegible] dniach od 1 [illegible]nizowało ogólnopolską wycieczkę prasową, chcąc dać dziennikarzom, a przez nich społeczeństwu całemu dokładny obraz dotychczasowych osiągnięć w dziedzinie odbudowy transportu.

Nie była to jednak — przyznać musimy — zwykła konferencja, której głównymi elementami są zazwyczaj sprawozdania i suche cyfry. W kilkudniowej bowiem wycieczce poprzez Warszawę, Gdańsk, Gdynię, Poznań, Gliwice, Tarnowskie Góry i Zakopane pokazano przedstawicielom polskiej opinii publicznej na praktycznych przykładach rezultaty realnej pracy, poparte takimi przekonywującymi [illegible]gumentami, jak odbudowa zniszczonych niemal kompletnie warsztatów kolejowych Troyl w Gdańsku, czy też doprowadzenie do normalnej używalności licznych punktów stacyjnych nastawnic, central [illegible]tomatycznych itp.

Nie w lekkich [illegible]szych od górników czy hutników warunkach rozpoczął pracę polski kolejarz. Jeszcze wszyscy dobrze pamiętamy mroźne dni styczniowe 1945 roku, gdy trzeba było, nie bacząc na bliski front, prowadzić pracę przy odbudowie zniszczonych mostów, torów kolejowych i urządzeń stacyjnych.

COFNIJMY SIĘ MYŚLĄ WSTECZ

Jak się przedstawiała ówczesna rzeczywistość?

Niech na to pytanie odpowiedzą cyfry: oto 60 proc. parowozów, ponad 50 proc. wagonów osobowych i więcej niż 20 prc. wagonów towarowych było w stanie nie nadającym się do użytku. Spośród warsztatów głównych, które znalazły się w granicach nowej Polski uległy prawie całkowitemu zniszczeniu takie placówki jak: Warszawa-Praga, Warszawa-Wschodnia, Łapy i Tczew. A przecież poza tym warsztaty w Pruszkowie, Radomiu, Starogardzie, Wrocławiu, Gliwicach, Opolu, Oleśnicy, Świdnicy i Ostrowie zostały niemal doszczętnie ogołocone z obrabiarek i urządzeń [illegible]chanicznych, jakże dzisiaj cennych i wymagających przy ich nabyciu poważnych ilości dewiz.

Zasługą kolejarza, mającego głębokie przywiązanie do swej pracy, jest fakt, że do końca 1947 r. usunięto 4/5 zniszczeń budynków warsztatowych i trakcyjnych, oraz doprowadzono w olbrzymiej większości do stanu używalności liczne obrabiarki i urządzenia mechaniczne warsztatów.

Niezależnie od samej akcji rozbudowy rozpoczęto pracę przy rozszerzaniu warsztatów kolejowych w Tarnowie, Ostrowie Wielkopolskim, Bydgoszczy, Pruszkowie, a nadto przy budowie nowoczesnej parowozowni na Odolanach. W tymże okresie (1945 — 1947 r.) praca taboru kolejowego wzrosła prawie dwukrotnie, osiągając z końcem 1947 — ponad 13 milionów kilometrów przebiegu parowozów.

Na bieżący rok przewidziane jest zwiększenie wydajności warsztatów kolejowych o dalszych 20 proc., polepszenie wykorzystania parowozów do 150 km. przeciętnego dziennego przebiegu, oraz dalsze obniżenie procentu nie nadającego się do użytku taboru. **Patrząc na osiągnięcia polskich kolejarzy przez pryzmat suchych cyfr stwierdzić trzeba, że 1947 rok był bezsprzecznie rokiem [illegible].** Odbudowano [illegible] tym okresie 130 mostów kolejowych na stałe i 20 mostów prowizorycznie, o łącznej długości 12.000 metrów bieżących. Dzięki temu nastąpiło znaczne usprawnienie komunikacji i skrócenie trasy na ważnych szlakach kolejowych, ułatwia[illegible] połączenia północno-wschod[illegible] i centralnej Polski z portami Gdyni i Gdańska oraz całego kra[illegible] portem w Szczecinie.

[illegible] 1947 roku odbudowano rów[illegible] tunele pod Miechowem, Kamionką Wielką na linii Nowy [illegible] — Stróże oraz w Żegiestowie. Wykonano roboty mostowe i kolejowe na wyspie Wolin przy stacji Odra w związku z uruchomieniem 22 lutego 1948 roku bezpośredniej komunikacji kolejowej promami przez Bałtyk do Szwecji. **W zakresie odbudowy linii kolejowych oprócz szeregu prac, które pozwoliły na uruchomienie nieczynnych odcinków tras ogólnej długości 406 km, w 1947 r. przeprowadzono budowę nowej linii kolejowej Tomaszów Mazowiecki — Radom, bardzo ważne dla ożywienia gospodarczego tej części kraju, zasobnej w rudy żelazne i drzewo.**

Oddano dotychczas do użytku gotową część tej linii na długości 35 km do stacji Drzewica. Dokonano również przekucia ostatniej na terenie Polski linii szerokotorowej Gliwice — Katowice — Kraków — Przemyśl o łącznej długości 1040 km. wraz ze wszystkimi bocznicami kolejowymi itp.

ZADANIA DO WYKONANIA

Dziś przed polskimi kolejarzami stoją do wykonania dwa zasadnicze zadania. **Pierwsze to aktywizacja rejonu szczecińskiego i drugie — dalsza rozbudowa węzła warszawskiego.**

W rejonie szczecińskim podjęte będą prace przy rozbudowie portowych urządzeń kolejowych. W ramach odbudowy węzła warszawskiego rozpoczęta będzie w 1948 r. budowa mostu średnicowego oraz nowego dworca dalekobieżnego i podmiejskiego w Warszawie.

Plan na rok 1948 przewiduje również doprowadzenie do końca w trzecim roku odbudowy — nowej linii kolejowej Tomaszów Mazowiecki — Radom, oraz odbudowę 221 km. linii jednotorowych i 216 km linii dwutorowych, doprowadzenie do odpowiedniej przelotności najważniejszych tras kolejowych: Śląsk — Szczecin, magistrali węglowej Katowice — Gdynia, Śląsk — Warszawa, Śląsk — Radom, Dęblin — Łuków — Brześć oraz linii tranzytowej z zachodu na wschód przez Wrocław — Katowice — Kraków — Przemyśl.

W tymże okresie metraż odbudowy mostów kolejowych na Od[illegible] Wiśle, Warcie, Bugu i Narwi wynieść ma 6700 metrów. Mosty stałe stanowić mają przy tym 90 proc. a prowizoryczne zaledwie 10 proc całości tych prac.

ŻOŁNIERZE TRANSPORTU

Kolejarzy możemy bez przesady nazwać żołnierzami transportu. Noszą oni swe granatowe mundury z niemniejszą dumą niż żołnierze liniowi lub „rycerze podziemni" — górnicy. Praca kolejarzy ma dla Polski tak samo wielkie znaczenie jak robotników kluczowych przemysłów. Dlatego też w zespole produktywnych sił narodu, kształtujących rzeczywistość, obok górników, hutników i włókniarzy, kolejarze zajmują przodujące miejsce. O wynikach ich pracy na przestrzeni dwóch ubiegłych lat najlepiej powie plastycznie opracowana statystyka, którą reprodukujemy na zakończenie.

TADEUSZ ŁIPSKI

PRZETARGI

MYSZKOWSKIE ZAKŁADY PAPIERNICZE

w Katowicach, ul. Francuska Nr 52

ogłaszają

przetarg nieograniczony

na: 1) przebudowę dachu nad holendrami M.P.I.

2) przebudowę dachu i stropu nad przewijaczką M. P. III.

3) przebudowę instalacji do podnoszenia węgla dla kotła Nr 1 [illegible] dów do kotłowni

4) [illegible] z piwnic dołów odciekowych w Fabryce Papieru i Celulozy w Kluczach koło Olkusza.

Szczegółowe wyjaśnienia można uzyskać w wymienionej fabryce i podkładki ofertowe tamże oraz Myszkowskich Zakładach Papierniczych Dział Inwestycyjny.

Oferty należy składać w podwójnych kopertach (wewnętrzna zalakowana) bez znaków firmowych w Dziale Inwestycyjnym Myszkowskich Zakładów Papierniczych do dnia 23. 3. 1948 r. godz. 10, gdzie w tym samym dniu o godz. 11 zostaną otwarte.

Do oferty należy dołączyć kwit na wpłacone wadium w wysokości 1% od sumy ofertowej do B.G.K. konto Nr. 660.

Myszkowskie Zakłady Papiernicze zastrzegają sobie prawo dowolnego wyboru oferenta, podziału robót względnie unieważnienie przetargu bez podania przyczyn. (11404)

MYSZKOWSKIE ZAKŁADY PAPIERNICZE

w Katowicach, ul. Francuska Nr 52

ogłaszają

przetarg nieograniczony

na: 1) [illegible]

2) wykonanie suwnicy 15 ton z napędem ręcznym z dwoma wózkami każdy po 7,5 tony siły nośnej, o rozpiętości jezdni 8,600 mm w Fabryce Papieru w Myszkowie.

Szczegółowe wyjaśnienia i rysunki można uzyskać w Myszkowskiej Fabryce, a podkładki ofertowe tamże oraz w Myszkowskich Zakładach Papierniczych. Dział Inwestycyjny.

Oferty należy składać w podwójnych kopertach (wewnętrzna zalakowana) bez znaków firmowych oddzielnie na każdy rodzaj roboty w Dziale Inwestycyjnym M.Z.P. do dnia 24 marca 1948 r., godz. 10, gdzie w tym samym dniu o godz. 11 zostaną otwarte.

Do oferty należy dołączyć kwit na wpłacone wadium w wysokości 1% od sumy ofertowej do B. G. K. w Katowicach Konto Nr. 660.

Myszkowskie Zakłady Papiernicze zastrzegają sobie prawo dowolnego wyboru oferenta, względnie unieważnienie przetargu bez podania przyczyn. (11404)

MYSZKOWSKIE ZAKŁADY PAPIERNICZE

w Katowicach, ul. Francuska Nr 52

ogłaszają

przetarg nieograniczony

na: 1) remont budynku so[illegible]

2) remont budynku s[illegible]

3) remont budynku bielarni

w Fabryce Celulozy w Niedomicach k[illegible]

[illegible] czewskiego Nr 8 II p. (koło dworca).

Oferty w podwójnych kopertach (wewnętrzna zalakowana) oddzielnie na każdy rodzaj roboty, należy przesłać w terminie do dnia 31. 3. 1948 r. godz. 10 do Myszkowskich Zakładów Papierniczych, Dział Inwestycyjny, gdzie w tym samym dniu o godz. 11 zostaną otwarte.

Do oferty należy dołączyć kwit na wpłacone wadium w wysokości 1% od sumy ofertowej do BGK Katowice, konto Nr 660 oraz zebrane plany.

Myszkowskie Zakłady Papiernicze zastrzegają sobie prawo dowolnego wyboru oferenta bez względu na wysokość ofert, prawo podziału robót oraz unieważnienia przetargu bez podania przyczyn. (11403)

RZEŹNIA MIEJSKA W GLIWICACH

ogłasza:

PRZETARG NIEOGRANICZONY

dzierżawę warsztatów masarskich. Termin 12 marca 1948 r. Bliższe informacje w Rzeźni Miejskiej ul. Sienkiewicza 25.

(PAP) (7175)

ROLNICZA CENTRALA MIĘSNA

PRZETWÓRNIA W JAROSŁAWIU

Wobec ujemnego wyniku pierwszego przetargu odbytego w dniu 28. II. 1948 r. Kierownictwo Fabryki R.C.M. — Przetwórnia w Jarosławiu ogłasza ponownie przetarg nieograniczony na wykonanie budynku (szynkarni) w Fabryce Bekonów w Jarosławiu przy ul. Przemysłowej nr 1.

Oferty winny być złożone na całość robót wyszczególnionych w ślepym kosztorysie.

Przetarg odbędzie się w dniu 18 marca 1948 r. o godz. 12 w kancelarii budynku administracyjnego w Fabryce bekonów w Jarosławiu.

Pisemne oferty w zapieczętowanych i zalakowanych kopertach z napisem „Oferta na wykończenie budynku (szynkarni) w Fabryce Bekonów w Jarosławiu przy ul. Przemysłowej nr 1".

Do przetargu w dniu 18 marca 1948 r. odbyć się mającego, winny być złożone oferty do tego dnia do godz. 12 w kancelarii budynku administracyjnego w Fabryce Bekonów.

Do oferty należy dołączyć kwit na złożone wadium w wysokości 1% ofertowej sumy wpłacone na konto.

Warunki techniczne i ślepe kosztorysy otrzymać można za opłatą 200.— zł. w kancelarii fabrycznej codziennie między godz. 8—15.

Kierownictwo Fabryki zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta, uzależniając to od fachowych i finansowych zdolności przedsiębiorstwa oraz zredukowania ilości robót lub nawet ich zupełnego zaniechania. (052)

Obwieszczenie o licytacji ruchomości

[illegible]

dnia 17 marca 1948 r. o godz. 10

w Krakowie przy ul. Krowoderskiej L. 36 odbędzie się licytacja ruchomości należących do Wandy Szajdakowskiej a składających się z urządzenia mieszkania 2-pokojowego, mebli, obrazów pianina.

W tym samym dniu o godz. 11 w Krakowie ul. Sereno — Fenna L. 3 w podwórzu odbędzie się licytacja, piły taśmowej 3½ m. wysokiej o 2 kołach bez motoru, piły taśmowej stolarskiej marki „Siemens i Schuckert" z motorem elektrycznym i heblarki elektrycznej z motorem.

Wreszcie w tym samym dniu o godz. 13 w Krakowie przy ul. Kremerowskiej L. 15 III p. odbędzie się licytacja ruchomości należących do 7 gminnie i Apolonii Kasprzaków, składających się z urządzenia domowego 4 pokoi a to mebli, dywanów, kilimów, garderoby męskiej, pianina i różnych obrazów wartościowych.

Ruchomości te zostały oszacowane bezpośrednio przed licytacją przez biegłego Sądowego, gdzie można je oglądać w czasie i miejscu [illegible] wyżej.

(056) Komornik: Julian Sutyła

Wolne posady

INŻYNIERÓW I TECHNIKÓW, MECHANIKÓW I ELEKTRYKÓW, referentów zaopatrzenia technicznego oraz spraw kredytowych przyjmie do Działu Inwestycji Zjednoczenia Fabryk Cementu, So[illegible] 3 Maja 22. (7174)

KIEROWNIK BIURA I KASJER MAGAZYNIER potrzebni od zaraz. Warunki płacy do omówienia zależnie od kwalifikacji. Podania należy składać: Polski Czerwony Krzyż, Katowice, ul. Andrzeja 9 - I p. (19183)

GÓRNOŚLĄSKIE Wytwórnie Farb i [illegible]rów Chemicznych w Katowicach-[illegible] ul. Ligocka 103 [illegible] TECHNIKA-MECHA[illegible] stanowisko kierownika [illegible] i biegłą MA[illegible] (7178)

Zgubiono

ZGUBIONO zaświadcznie Obywatelstwa Polskiego nr. 19915 na nazwisko Mikula Hildegarda Mikulczyce (15350)

ZGUBIONO dokumenty wydane przez RKU Kielce, nazwisko: Kopczyński Antoni, Będzin Modrzejowska. (9212)

ZGUBIONO legitymację do biletu tramwajowego na nazwisko Nyk Michał, Będzin (3877)

ZGUBIONO świadectwo przemysłowe na nazwisko Bieńka Tadeusz Bobrek 23 (6171)

ZGUBIONO zaświadczenie rehabilitacji Rozalia Włoch Siemianowice, ul. Sobieskiego 28

[illegible]

MASZYNY do szycia używane kupujemy. Katowice 3-go Maja 25 SINGER (11243)

KRADZIEŻ

Dnia 3. bm. skradziono w Gliwicach około godziny 21-szej samochód osobowy marki Mercedes-Benz własność Chorzowskiego Zjednoczenia Przemysłu Węglowego.

Opis skradzionego samochodu jest następujący:

Nr. rejestracyjny A-62258, Nr. podwozia 190854, Nr. silnika 142041-0812 Litraż 3185 cm. Ilość cylindrów 6, Nadwozie: kabriolet 5 osobowy, 2 koła zapasowe z boku, kolor karoserii ciemny granat, kolor dachu szary. Samochód posiada nową kartę rejestracyjną z ważnością do 1. maja 1948 r.

Wiadomości o skradzionym samochodzie uprasza się kierować do najbliższych placówek M. O. względnie U. B. lub bezpośrednio do Chorzowskiego Zjednoczenia Przemysłu Węglowego nr. tel. 40901 lub 42224.

Odnalazcy wypłaci Dyrekcja Chorzowskiego Zjednoczenia Przemysłu Węglowego wysoką nagrodę. (19187)